

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

RADA

USNESENÍ RADY

ze dne 21. listopadu 2008

o evropské strategii pro mnohojazyčnost

(2008/C 320/01)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

S OHLEDEM NA:

- 1) usnesení Rady ze dne 14. února 2002 o prosazování jazykové rozmanitosti a studia jazyků⁽¹⁾, jež zdůraznilo, že znalost jazyků je jednou ze základních dovedností, kterou potřebuje získat každý občan, aby se mohl účinně podílet na životě evropské znalostní společnosti, a která tudíž usnadňuje začlenění do společnosti a sociální soudržnost;
- 2) závěry Evropské rady ze zasedání v Barceloně konaného ve dnech 15. a 16. března 2002, které vyzývají k přijetí dalších opatření k lepšímu získávání základních dovedností, zejména obecným zavedením výuky dvou cizích jazyků od útlého věku⁽²⁾;
- 3) rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1983/2006/ES ze dne 30. prosince 2006 o Evropském roku mezikulturního dialogu (2008)⁽³⁾;
- 4) závěry Rady ze dne 19. května 2006 o Evropském ukazateli jazykových kompetencí⁽⁴⁾, v nichž bylo znovu potvrzeno, že znalost cizích jazyků nejen pomáhá podporovat vzájemné porozumění mezi národy, ale je i předpokladem mobility pracovní síly a přispívá ke konkurenceschopnosti hospodářství Evropské unie;
- 5) závěry Rady ze dne 22. května 2008 o pracovním plánu pro kulturu na období let 2008 až 2010⁽⁵⁾, ve kterých je zdůrazněn kulturní rozměr mnohojazyčnosti, a zejména její úloha, pokud jde o přístup ke kultuře, a její přispění k tvořivosti;

6) závěry Rady ze dne 22. května 2008 o mezikulturních kompetencích, v nichž se uznává úloha studia jazyků a překladu při získávání mezikulturních kompetencí;

7) závěry Rady ze dne 22. května 2008 o mnohojazyčnosti, v nichž se Komise mimo jiné vyzývá, aby do konce roku 2008 vypracovala návrhy komplexního rámce činnosti v oblasti mnohojazyčnosti.

VÍTÁ:

— sdělení Komise ze dne 18. září 2008 nazvané „Mnohojazyčnost: přínos pro Evropu i společný závazek“⁽⁶⁾.

BERE NA VĚDOMÍ:

— zelenou knihu Komise ze dne 3. července 2008 nazvanou „Migrace a mobilita: výzvy a příležitosti pro evropské vzdělávací systémy“⁽⁷⁾,

a s ohledem na činnost „konventu pro mnohojazyčnost“, jenž byl uspořádán v Paříži dne 26. září 2008.

DOMNÍVÁ SE, ŽE:

— jazyková a kulturní rozmanitost je nedílnou součástí evropské identity; pro Evropu tato rozmanitost představuje společné dědictví, bohatství, výzvu i přínos,

— mnohojazyčnost představuje významné mezioborové téma, které zahrnuje sociální, kulturní, hospodářskou, a tedy i vzdělávací oblast,

— podpora méně používaných evropských jazyků je pro mnohojazyčnost významným přínosem,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 50, 23.2.2002.

⁽²⁾ Dokument SN 100/02, bod 44, s. 19.

⁽³⁾ Úř. věst. L 412, 30.12.2006, s. 44.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 172, 25.7.2006, s. 1.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 143, 10.6.2008.

⁽⁶⁾ 13253/08 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3.

⁽⁷⁾ 11631/08 + ADD 1 (KOM(2008) 423 v konečném znění).

- za účelem podpory studia cizích jazyků a ocenění kulturních aspektů jazykové rozmanitosti na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy je třeba vykonat ještě mnoho práce, přičemž je rovněž třeba poskytovat lepší informace o rozmanitosti jazyků v Evropě a lépe tyto jazyky šířit po světě,
- mnohojazyčnost má rovněž zvláštní význam při prosazování kulturní rozmanitosti, mimo jiné v oblasti sdělovacích prostředků a obsahu online, a mezikulturního dialogu v Evropě, jakož i s ostatními oblastmi světa; překlady hrají v tomto procesu zvláštní úlohu, neboť propojují jazyky a kultury a zpřístupňují díla a myšlenky široké veřejnosti,
- jazyková rozmanitost v Evropě znamená přidanou hodnotu pro rozvoj hospodářských a kulturních vztahů mezi Evropskou unií a zbytkem světa,
- mnohojazyčnost přispívá k rozvoji tvořivosti tím, že zpřístupňuje jiné způsoby myšlení, chápání světa a vyjadřování představ.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTÝ A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ A V PLNÉM SOULADU SE ZÁSADOU SUBSIDIARITY:

1) Prosazovaly mnohojazyčnost s cílem posílit sociální soudržnost, mezikulturní dialog a utváření Evropy

- a) zvyšovaly informovanost o přínosech jazykové rozmanitosti a studia jazyků mezi veřejností, a zejména mladými lidmi v počáteční fázi jejich obecného i odborného vzdělávání;
- b) poskytovaly migrantům, zejména mladým lidem, výuku jazyka hostitelské země jakožto prvku nezbytného pro úspěšné začlenění a pracovní uplatnění, přičemž je třeba respektovat jazyky jejich zemí původu.

2) Podporovaly celoživotní studium jazyků

- a) přičinily se o to, aby byla mladým lidem od nejútlejšího věku a dále v průběhu obecného vzdělávání až po odborné a vysokoškolské vzdělávání poskytována rozmanitá a vysoce kvalitní výuka jazyků a kulturních reálií, která jim umožní osvojit si nejméně dva cizí jazyky, což je důležitý faktor pro začlenění do znalostní společnosti;
- b) vynaložily úsilí s cílem prosadit, aby všichni mohli získávat jazykové dovednosti a pravidelně se v nich zdokonalovat, a to ve formálním, neformálním a informálním kontextu;
- c) usilovaly o rozšíření výběru jazyků, jež jsou vyučovány na různých úrovních vzdělávání, včetně uznávaných jazyků, které jsou méně používány, s cílem umožnit žákům volbu

jazyka například s ohledem na osobní zájmy či na zeměpisnou polohu;

- d) podporovaly studium a šíření evropských jazyků prostřednictvím využívání inovačních nástrojů, jako jsou digitální komunikační technologie a distanční učení, jakož i přístupů, jež jsou například založeny na vzájemné srozumitelnosti příbuzných jazyků;
 - e) prosazovaly hodnocení studentů prostřednictvím uznávaných nástrojů, jako je společný evropský referenční rámec pro jazyky vytvořený Radou Evropy a jazykový pas Euro-pass a případně Evropský ukazatel jazykových kompetencí;
 - f) věnovaly zvláštní pozornost další odborné přípravě pedagogů vyučujících jazyky a rozšiřování jazykových dovedností u vyučujících obecně s cílem podpořit výuku nejazykových předmětů v cizím jazyce (CLIL – společná výuka předmětu a jazyka);
 - g) posílily evropskou mobilitu a výměny mezi pedagogy vyučujícími jazyky s cílem dosáhnout toho, aby co největší počet z nich strávil určitou dobu v zemi, v níž se hovoří jazykem, jemuž vyučují;
 - h) využily program celoživotního učení a příslušných vnitrostátních režimů tak, aby byly všem cílovým skupinám, zejména mladým studentům a učitelům, poskytnuty příležitosti k mobilitě, jež jim mohou pomoci zlepšit jejich jazykové dovednosti, a využily iniciativ, jako je Evropská jazyková cena LABEL, pro vypracování materiálů pro studium a výuku jazyků.
- ### 3) Lépe prosazovaly mnohojazyčnost jako důležitý faktor pro konkurenceschopnost evropského hospodářství a pro mobilitu a pracovní uplatnění obyvatel
- a) podporovaly výuku a studium celé škály jazyků s cílem pomoci podnikům, zejména malým a středním podnikům, rozšířit jejich přístup na trhy na celém světě, obzvláště na trhy nově vznikající;
 - b) prosazovaly, aby se jazykové dovednosti více zohledňovaly při kariérním rozvoji zaměstnanců, zejména v malých a středních podnicích;
 - c) případně využily evropské strukturální fondy s cílem poskytovat v rámci dalšího odborného vzdělávání a vzdělávání dospělých jazykové kurzy pro potřeby konkrétních zaměstnání;
 - d) vyhodnotily a využívaly jazykové dovednosti občanů z rodin migrantů jako prostředky k posílení mezikulturního dialogu a hospodářské konkurenceschopnosti.

4) **Prosazovaly jazykovou rozmanitost a mezikulturní dialog zvýšením podpory určené překladatelské činnosti s cílem podpořit šíření děl, myšlenek a znalostí v Evropě i po celém světě:**

A. V rámci stávajících politik a programů:

- a) lépe informovaly veřejnost, a zejména evropské odborníky, o vnitrostátních i evropských režimech podpory pro překlad literárních, vědeckých a odborných textů, včetně kulturního a tvůrčího obsahu online, překladu titulků pro živá představení a titulkování audiovizuálních děl a filmů;
- b) koordinovaly a zvýšily podporu, která je poskytována v rámci stávajících evropských programů na opatření na podporu překladu;
- c) zlepšily možnosti a kvalitu odborné přípravy v oboru překladatelství a zvýšily informovanost příslušných cílových skupin (žáci základních a středních škol, vysokoškolští studenti, podniky atd.) o této profesi a nabídce vzdělávání v této oblasti;
- d) podporovaly vytváření sítí mnohojazyčných terminologických databází s cílem usnadnit práci překladatelů a tlumočnicků;
- e) podporovaly rozvoj jazykových technologií, zejména v oblasti překladu a tlumočení tím, že budou v první řadě prosazovat spolupráci mezi Komisí, členskými státy, místními orgány, výzkumnými subjekty a průmyslovými podniky a dále zajistí konvergenci výzkumných programů, určení oblastí, kde lze technologie využít, a použití technologií na všechny jazyky EU.

B. zahájily debatu o dlouhodobém významu a dlouhodobé proveditelnosti zvláštního programu na podporu překladů, který bude schopen dostát kulturním, technologickým a odborným výzvám, které jsou s ním spojeny.

5) **Propagovaly jazyky Evropské unie ve světě**

- a) posílily spolupráci mezi členskými státy, jakož i mezi jejich kulturními institucemi či jinými zastupujícími orgány ve třetích zemích, a prosazovaly jazyková partnerství a mezikulturní dialog se třetími zeměmi;
- b) co nejlépe využívaly potenciál evropských jazyků pro rozvoj kulturního a hospodářského dialog s ostatními částmi světa a posílení úlohy EU na mezinárodní úrovni;
- c) posílily spolupráci s vnitrostátními i mezinárodními organizacemi působícími v oblasti jazykového vzdělávání a jazykové a kulturní rozmanitosti, zejména s Radou Evropy a organizací UNESCO.

VYZÝVÁ KOMISI, ABY:

- 1) podporovala členské státy v jejich úsilí za účelem dosažení cílů stanovených v tomto usnesení, a to tím, že bude plně využíváno možností skýtaných evropskou spoluprací ve vzdělávání, v kultuře a v dalších příslušných oblastech politiky;
- 2) v souvislosti s novým komplexním politickým rámcem pro mnohojazyčnost a v rámci svých pravomocí přijala opatření s cílem patřičně zohlednit jazykové potřeby občanů a orgánů, přičemž zvláštní pozornost by měla věnovat vztahům mezi evropskými orgány a veřejností;
 - vztahům mezi evropskými orgány a orgány členských států,
 - a měla by zejména dbát na poskytování informací ve všech úředních jazycích a propagovat mnohojazyčnost na internetových stránkách Komise;
- 3) do poloviny roku 2011 předložila zprávu o provádění tohoto usnesení, a to ve spolupráci s členskými státy a se zvláštním důrazem na příklady osvědčených postupů;
- 4) pravidelně posuzovala situaci v souvislosti s jazykovými dovednostmi v Evropě, zejména na základě veškerého stávajícího výzkumu prováděného členskými státy, společného evropského referenčního rámce pro jazyky a případně Evropského ukazatele jazykových kompetencí.